

Del 1:

1. a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^4 + 4x - 2}{x^6 - x^3 + 4e^x} = -\frac{1}{2}$,   b) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^4 + 4x - 2}{x^6 - x^3 + 4e^x} = 0$,   c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(8x)}{2x} = 4$,

d) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x)}{3x} = \frac{1}{3}$,   e) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 1}{x - 1} = \left(\frac{0}{0} \right) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x+1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} (x+1) = 2$.

2. a) $\sum_{k=2}^{21} \left(\frac{1}{2} \right)^k = \left(\frac{1}{2} \right)^2 \frac{1 - \left(\frac{1}{2} \right)^{21-2+1}}{1 - \frac{1}{2}} = \dots = \frac{1}{2} \left(1 - \left(\frac{1}{2} \right)^{20} \right) = \frac{1}{2} - 2^{-21}$

b) $\sum_{k=2}^{\infty} (2x)^k$ är konvergent om kvoten $|2x| < 1 \Leftrightarrow -1 < 2x < 1 \Leftrightarrow -\frac{1}{2} < x < \frac{1}{2}$.

Summan blir:

$$\sum_{k=2}^{\infty} (2x)^k = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=2}^n (2x)^k = \lim_{n \rightarrow \infty} (2x)^2 \frac{(2x)^{n-1} - 1}{2x - 1} = \left((2x)^{n-1} \rightarrow 0, \text{ ty } -\frac{1}{2} < x < \frac{1}{2} \right) = (2x)^2 \frac{0 - 1}{2x - 1} = \frac{4x^2}{1 - 2x}$$

c) $\left(\frac{2}{x} + x \right)^5 = \sum_{k=0}^5 \binom{5}{k} \left(\frac{2}{x} \right)^{5-k} \cdot x^k = \binom{5}{0} \left(\frac{2}{x} \right)^5 \cdot x^0 + \binom{5}{1} \left(\frac{2}{x} \right)^4 \cdot x^1 + \binom{5}{2} \left(\frac{2}{x} \right)^3 \cdot x^2 +$

$$+ \binom{5}{3} \left(\frac{2}{x} \right)^2 \cdot x^3 + \binom{5}{4} \frac{2}{x} \cdot x^4 + \binom{5}{5} \left(\frac{2}{x} \right)^0 \cdot x^5 = \frac{2^5}{x^5} + 5 \frac{2^4}{x^4} \cdot x + 10 \frac{2^3}{x^3} x^2 +$$

$$+ 10 \frac{2^2}{x^2} x^3 + 5 \frac{2}{x} \cdot x^4 + x^5 = 32x^{-5} + 80x^{-3} + 80x^{-1} + 40x + 10x^3 + x^5$$

3. $f(x) = \frac{(x+1)^2}{x-2}$ $D_f = \{x \in \mathbb{R} : x \neq 2\}$.

1) Vi undersöker diskontinuitets punkter: $x = 2$.

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{(x+1)^2}{x-2} = \left(\frac{3^2}{0^+} \right) = \infty, \quad \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{(x+1)^2}{x-2} = \left(\frac{3^2}{0^-} \right) = -\infty, \text{ dvs } x = 2 \text{ är en lodrät asymptot.}$$

2) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x+1)^2}{x-2} = \left(\frac{\infty}{\infty}, \frac{(x+1)^2}{x-2} \approx \frac{x^2}{x} = x \text{ för stora } x \right) = \infty$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(x+1)^2}{x-2} = -\infty$, dvs inga vågräta asymptoter.

3) Sneda asymptoter $y = kx + m$, $x \rightarrow \pm\infty$

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x+1)^2}{(x-2)x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 2x + 1}{x^2 - 2x} = 1.$$

$$m = \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) - kx = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x+1)^2}{x-2} - x = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 2x + 1 - x(x-2)}{x-2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{4x+1}{x-2} = 4.$$

Vi får samma värden på k och m då $x \rightarrow -\infty$.

D v s $y = x + 4$, $x \rightarrow \pm\infty$ är en sned asymptot.

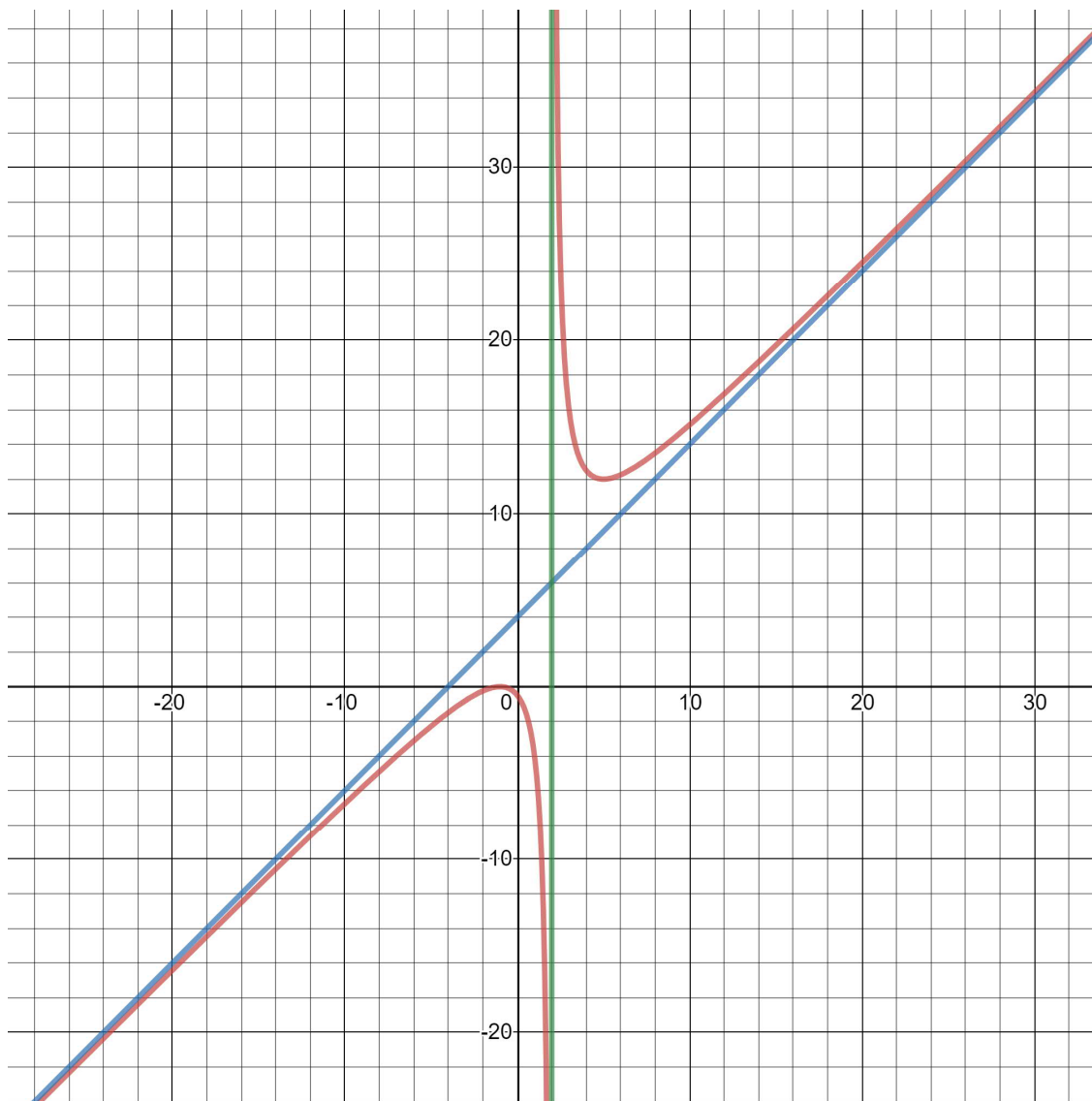
$$4) y' = \left(\frac{x^2 + 2x + 1}{x-2} \right)' = \frac{(2x+2)(x-2) - (x^2 + 2x + 1) \cdot 1}{(x-2)^2} = \frac{x^2 - 4x - 5}{(x-2)^2} = \frac{(x-5)(x+1)}{(x-2)^2}$$

Stationära punkter: $f'(x) = 0 \iff \frac{(x-5)(x+1)}{(x-2)^2} = 0 \iff (x-5)(x+1) = 0 \iff x = 5, x = -1.$

x		-1		2		5	
$f'(x)$	+		-	odef	-		+
$f(x)$		l.max		odef		l.min	

Lokal maximipunkt i $x = -1, y = 0$. Lokal minimipunkt i $x = 5, y = 12$

Skärningen med y -axeln: $x = 0, y = -\frac{1}{2}$.

Del 2:

4. a) $(2 \cdot e^{\frac{4\pi}{3}i})^3 = 2^3 \cdot e^{4\pi i} = 8$

b) $|z| = \frac{|1+i| \cdot |2i|}{|\sqrt{3}-i|} = \frac{\sqrt{2} \cdot 2}{2} = \sqrt{2}$

$\arg z = \arg(1+i) + \arg(2i) - \arg(\sqrt{3}-i) = \frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{2} - \left(\frac{-\pi}{6}\right) = \frac{11\pi}{12}$

c) Sätt $z = x + iy$ får vi ekvationssystemet
$$\begin{cases} x^2 - y^2 = -5 \\ 2xy = 12 \\ x^2 + y^2 = 13 \end{cases} \quad \text{som ger}$$

Svar: $2 + 3i$, $-2 - 3i$.

5. a) Normalens ekvation är $y - y_0 = -\frac{1}{f'(x_0)} \cdot (x - x_0)$, där $x_0 = 0$ och

$y_0 = (0+1)e^0 + 3 = 4$. Vi bestämmer

$$f'(x) = \left((x^3 + 1)e^{-x} + 3 \right)' = 3x^2 \cdot e^{-x} - (x^3 + 1)e^{-x} = e^{-x} (3x^2 - (x^3 + 1)) = e^{-x} (3x^2 - x^3 - 1)$$

$$\Rightarrow f'(0) = e^0 (0 - 0 - 1) = -1.$$

Insättning i ekvationen för normalen blir $y - 4 = -\frac{1}{-1} \cdot (x - 0) \Leftrightarrow y = x + 4$.

b) Vi deriverar $f'(x) = D(\ln(x^2 - 15))^2 = 2 \ln(x^2 - 15) \cdot \frac{1}{x^2 - 15} \cdot 2x = \frac{4x}{x^2 - 15} \ln(x^2 - 15)$.

Vi löser ekvationen $f'(x) = 0$: $\frac{4x}{x^2 - 15} \ln(x^2 - 15) = 0$.

Detta ger $x = 0$ eller

$$\ln(x^2 - 15) = 0 \Leftrightarrow \ln(x^2 - 15) = \ln 1 \Rightarrow x^2 - 15 = 1 \Leftrightarrow x^2 = 16 \Leftrightarrow x = \pm 4.$$

Vi kontrollerar rötterna genom att sätta in dem i $\frac{4x}{x^2 - 15} \ln(x^2 - 15)$:

$x = 0$ är falsk, ty $x^2 - 15 < 0$ (logaritmen är odefinierad)

$x = \pm 4$ duger, ty $x^2 - 15 > 0$

Svar: $x = \pm 4$

6. $E(v) = k \frac{1}{v} ((v - 35)^2 + 296) = k \left(v - 70 + \frac{1521}{v} \right)$

$$E'(v) = k \left(1 - \frac{1521}{v^2} \right) = 0 \Leftrightarrow 1 - \frac{1521}{v^2} = 0 \Leftrightarrow v^2 = 1521 \quad \text{Detta ger } v = 39 \text{ km/h } (v > 0)$$

Teckenschema ger att vid 39 km/h har E ett minimum.

Svar: 39 km/h.

SLUT!